

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 247: Forslag til lov om ændring af lov om vederlag og pension m.v. for ministre.

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 3/5 95).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Der er mange vigtige sager, Folketinget skal have færdigbehandlet før sommerferien. Sidst vi diskuterede dette tema, husker jeg, at jeg var med til at foreslå, at man nu tog en fornuftig drøftelse i Udvalget for Forretningsordenen om, hvilke fornuftige moderniseringer der kunne være behov for af de regler, vi har.

Jeg forstår også, at en sådan drøftelse ikke har fundet sted, og på den baggrund kan man andre sig over, at vi præsenteres for et forslag, vi skal tage stilling til nu her før sommerferien.

Jeg vil godt sige for regeringens vedkommende, at vi gerne deltager i den diskussion, men vi gør det ud fra den absolutte grundholdning, at folkevalgte og ministre ikke har noget at skamme sig over vedrørende de vilkår, de har, og at det ikke kan være vores opgave at gennemføre en samlet forringelse af de vilkår.

Der kan være detaljer i den nuværende ordning, som man gerne vil udforme anderledes; det er vi fortsat indstillet på at diskutere med andre partier. Man skal bare være klar over, som forslagsstillerne også er, at den juridiske vurdering er, at ændringer i de regler, vi har nu, under ingen omstændigheder kan gennemføres

med tilbagevirkende kraft i forhold til tidligere ministre eller de rettigheder, nuværende har optjent.

Det gør jo også, at den statsfinansielle interesse i, hvordan ændringer ser ud, er så begrænset, at vi godt kan give os tid over sommerferien til at overveje, hvordan eventuelle justeringer skal udformes.

Ove Fich (S):

Fremskridtspartiet har atter fremsat et parade-forslag om ministerpensioner. Socialdemokratiet afviser forslaget. Som det vil være alle her bekendt, er der drøftelser mellem en række partier om en omlægning af ministerpensionerne. Sigtet hermed er naturligvis, at det nuværende system bør ændres for kommende ministre. Juridisk kan der ikke ændres på reglerne for nuværende ministerpensioner.

Sigtet er, at personer, der vitterlig har en meget høj indtægt, efter afgang som minister ikke skal kunne modtage pension ubeskåret ved siden af. Omvendt bør der være en form for indtægtsgaranti for alle i en periode efter, at en person er fratrådt som minister.

For Socialdemokratiet er det væsentligt, at de nye regler vil blive vedtaget med et bredt flertal, så de ikke øjeblikkeligt laves om igen, såfremt flertallet i Folketinget skifter en smule.

Derfor er vi også fortsat rede til at bruge tid på at finde en holdbar løsning sammen med Folketingets øvrige partier. Hastværk vil kunne give anledning til fornyet populisme.

Skulle den proces endnu tage nogle måneder, er det helt i orden for os, da vi ikke har nogen som helst intention om, at der i en meget lang periode fremover skal være ministre, som går af. Så på den baggrund vil vi gøre arbejdet ordentligt, og så afviser vi dermed Fremskridtspartiets forslag.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Når jeg tager ordet, er det i anledning af den socialdemokratiske ordførers ordvalg: et parade-forslag. Dette er ikke noget parade-forslag. Det er et alvorligt ment forslag.

Fremskridtspartiet fremsatte det første gang i februar 1994, og det gjorde jo, at det indhold, forslaget havde, skabte røde ører så mange steder, at de store partiers gruppeformænd fandt anledning til at tilskrive formanden for Folketingets Udvalg for Forretningsordenen – det var vel det, finansministeren hentydede til. I brevet

lagde man op til, at man gerne vil diskutere dette her, men at betingelsen var, at der ikke måtte ske en forringelse af de samlede vilkår. Og det er netop dér, vandene skiller.

Fremskridtspartiet ønsker, at nogle af de værste uhyrligheder bliver bragt til ophør, og vi synes ikke, at det er værdigt over for befolkningen at blive ved med denne her strudsepolitik.

Når der ikke er sket noget i Udvalget for Forretningsordenen, er det jo netop på baggrund af det, den socialdemokratiske ordfører sagde. Det er, at man fører forhandlinger rundt omkring i alle afkroge og ikke en åben og offentlig debat i Folketingssalen. Det ønsker Fremskridtspartiet. Det har vælgerne krav på i stedet for, at det skal foregå bag nedrullede gardiner.

Det er et problem, som har været drøftet og debatteret og undersøgt så længe, at det ikke er nye undersøgelser, der skal til. Vi har det materiale klar, og derfor er det kun politisk handling. Så jeg giver ikke noget som helst for de velmenende ord og de store falbelader om, at Fremskridtspartiet vil kun paradeforslag. Det er kun et spørgsmål om, at man har dårlig samvittighed selv.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Den foregående korte bemærkning giver mig anledning til at understrege én gang mere, at det ikke skorter på vilje hos os til at finde en løsning.

Jeg skitserede også nogle retningslinjer, men som det jo vil være fru Kirsten Jacobsen bekendt, foregår der rent faktisk debatter partierne imellem, og det er et forsøg på at kortslutte den debat, det, vi oplever i dag. Havde Fremskridtspartiet haft lidt mere tålmodighed, ville de jo være kommet til at opleve, at der kommer et fornuftigt resultat ud af det her.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Uanset hvor mange hemmelige forhandlinger, Socialdemokratiet indleder med hvilke som helst partier, så kan det aldrig være en afsporing af debatten, at man ønsker, at den sker i åbenhed, så vælgerne får lejlighed til at høre de meninger, partierne har, i stedet for at de skal gemmes bag nedrullede gardiner i diverse kontorer.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Når hr. Ove Fich er så fortørnet over som repræsentant og ordfører for Socialdemokratiet at skulle tilkendegive partiets holdning til det her spørgsmål i dag, så forstår vi det godt. Vi forstår godt, hvorfor hr. Ove Fich har svært ved at klare den manøvre, det er at komme uden om de meget klare tilsagn, der blev givet fra Socialdemokratiets ledelse i forbindelse med diskussionen, da en dansk tidligere minister blev kommissær i EU, for der blev givet – dengang fornemmede vi nok, at det var lidt af en feberredning – men der blev altså givet nogle klare og utvetydige tilsagn om, at nu måtte det her bringes i orden.

Så fortæller hr. Ove Fich os, at der foregår forhandlinger rundt omkring. Jamen blandt hvem? Der foregår sikkert forhandlinger blandt de partier, som har højt placerede personer i klemme, personer, der i øjeblikket hver eneste måned hæver disse her checks, og som på den måde udnytter, at vi har den nuværende lovgivning. Ærlig talt synes vi ikke, det er rimeligt, at det kun er i den lille, snævre skare – nemlig blandt de partier, der har noget i klemme – at de forhandlinger foregår, hvor man kan finde ud af en eller anden mindelig løsning: Det skal ikke gå for meget ud over jer, og I har også lidt flere end os, osv. Sådan kan man sidde og fifle med tingene og få det til at falde på plads.

Vi ønsker ærlig talt, at den danske vælgerbefolkning skal have lov til fra denne talerstol at få at vide, hvad Socialdemokratiet mener. Kan hr. Ove Fich ikke præsentere Folketinget for synspunkter omkring det, så synes jeg, at man skulle have valgt en anden ordfører for partiet.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Den sidste bemærkning fra hr. Kim Behnke må vist kaldes en indblanding i interne forhold. Jeg vil gerne sige, at det vist er ganske normalt her i Folketinget, at inden partier i fællesskab fremsætter lovforslag, er der kontakter mellem dem. Vi har lige for kort tid siden behandlet et andet lovforslag fra en lang række partier, der i fællesskab fremsatte det. Jeg går da ud fra, at de mange partier har haft kontakter, inden de fremsatte lovforslaget.

Så vil jeg gerne påpege, at der jo ikke er noget hemmeligt ved de her ting. Det er jo ikke sådan, at vi kan lave ministerpensionsordningerne om bag lukkede døre og for nedrullede gardiner.

Der kommer selvfølgelig et lovforslag, og dette lovforslag vil blive behandlet her i Folketinget på ganske normal vis. Det synes jeg Fremskridtspartiet burde notere sig.

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er ikke første gang, vi i denne samling skal diskutere ministres og tidligere ministres pensionsforhold, og vi siger, som vi sagde sidste gang, at vi fortsat i Venstre er villige til at drøfte, om den måde, vi pensionerer ministre på, er den rigtige. Men vi mener, at tingene skal ses i en større sammenhæng og ikke blot tages op i anledning af enkeltsager eller almindelig misundelse.

Vil man udsætte pensionsudbetalingerne til det 60. år, og det vil vi godt være med til at drøfte om man skal, så vil det altså også være rimeligt at kæde en sådan ændring sammen med reglerne om ventepenge eller eftervederlag, ligesom man i det hele taget må se på den samlede livsløn og de særlige pligter, der påhviler ministre. For det er jo sådan, at der er den forskel på ministre og andre, at de må opgive samtlige andre hverv, mens de er ministre, og det ligger i embedets natur, at de typisk fyres fra den ene dag til den anden uden opsigelsesvarsel.

Man kan argumentere for så mange ordninger. Jeg tror ikke et øjeblik på, at vi kan finde en ordning, der kan tilfredsstille alle, endsige kan være udtryk for den fulde retfærdighed. Jeg mener heller ikke, at vi skal blive så bange for vores egen skygge, at vi for at tækkes en eller anden stemning på grund af en eller anden enkelt urimelig sag beslutter, at landets ledere skal have ringere vilkår end andre ledere.

Jeg minder igen om, hvad jeg tidligere har nævnt som et eksempel her fra denne talerstol, at min pension som sølle vicepolitimester, efter hvad jeg har kunnet få oplyst, er bedre end en ministerpension. En tjenestemand, der efter uansøgt afsked har oppebåret ventepenge, får udbetalt pension i et omfang, som ingen ledere i det private erhvervsliv vil finde sig i. Nu forstår jeg, at man vil stille ministre endnu ringere.

Jeg synes, det var mere hensigtsmæssigt, om vi startede en mere principiel diskussion af, om det virkelig er meningen, at vi skal nedvurdere landets ledelse så meget, at ministre er økonomisk ringere stillet end ledere i den offentlige og private sektor.

Lad os også få en diskussion af, om vi virkelig ønsker fortsat at indskrænke mulighederne for

at få et bredt rekrutteringsgrundlag til folketings- og regeringsposter. Efter Venstres opfattelse gavner det ikke, at vi indskrænker mulighederne for at få velkvalificerede mænd og kvinder til at stille sig til rådighed som folkevalgte og som ministre.

Vi kan altså ikke medvirke til lovforslaget, men vi vil fortsat gerne medvirke til en principiel diskussion af folkevalgtes og ministres aflønningsforhold og deres indplacering i lønssystemet i forhold til andre.

For øvrigt fatter jeg ikke, at Fremskridtspartiet fremsætter dette lovforslag 14 dage før Folketinget sendes på ferie. Der har været tid nok hele året til at drøfte emnet i Udvalget for Forretningsordenen. Det er der tilsyneladende ingen der har haft lyst til. Det er jo sådan, at SF tidligere på året fremsatte et forslag om dette, og den gang sagde Fremskridtspartiets ordfører noget fornærmet, at SF's forslag fuldstændig var en afskrift af Fremskridtspartiets forslag. Så havde det været passende, om Fremskridtspartiet havde stillet nogle spørgsmål til det forslag og havde fået diskuteret det i Udvalget for Forretningsordenen. Det har der ikke været tale om, og derfor må jeg sige, at et lovforslag, der kommer på denne tid af året, mere må betragtes som udtryk for et reklamefremstød end som udtryk for et ønske om en seriøs udvalgsdrøftelse.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

For det første er det ikke korrekt, at der ikke i forbindelse med behandlingen af SF's beslutningsforslag nr. B 11 er stillet spørgsmål i Udvalget for Forretningsordenen. Et af spørgsmålene er oven i købet optrykt som bilag 1 til det lovforslag, fru Birthe Rønn Hornbech lige har været ordfører for. Så i Udvalget for Forretningsordenen er der så sandelig udvekslet spørgsmål og svar i forbindelse med SF's forslag, beslutningsforslag nr. B 11.

Forskellen på SF's forslag og det her forslag er imidlertid, at SF's forslag var et beslutningsforslag, hvorimod det her er et regulært lovforslag. Da fru Birthe Rønn Hornbech er bekendt med forskellen på beslutnings- og lovforslag, vil jeg ikke trætte med det, men blot gøre opmærksom på, at når det her forslag er fremme til behandling i dag, skyldes det jo netop alle de løfter, der er blevet givet fra andre partier – også under førstebehandlingen af SF's beslutningsforslag – om, at der nok skulle komme noget. Men vi kan altså konstatere nu, hvor samlingen rinder mod

enden, at der ingenting kommer. Hr. Ove Fich har tidligere underholdt os med, at der nok ville komme et lovforslag engang ved lejlighed. Jamen hvornår? Er det i efteråret 1996 eller efteråret 1997 eller engang, når der ikke er så mange, der længere er i klemme, og som hver eneste måned får penge udbetalt?

Fru Birthe Rønn Hornbech bruger det argument, at der jo er en masse tjenestemænd og andre fra den offentlige sektor, som får nogle eksorbitant store og fuldstændig uforskammet høje pensioner udbetalt, og derfor kan vi ikke være bekendt at gøre dem mindre for ministre. Dertil skal jeg blot minde om, at det er Fremskridtspartiets opfattelse, at ingen – gentager ingen – skal have udbetalt skatteyderbetalt pension fra det offentlige, som ligger ud over den almindelige folkepension.

Hvis de, der har kaldt sig generalsekretær og direktør for det ene og direktør for det andet, alle sammen ønsker at have en særlig pension, må de selv sætte pengene til side og ikke gå hen og forvente, at skatteyderne skal betale en særlig begunstigelse. De har såmænd haft en tårnhøj løn i den tid, de har siddet i deres embede.

Torben Rechendorff (KF):

I modsætning til de øvrige ordførere har jeg jo det privilegium, at jeg er optaget i beslutningsforslagets bilag, og jeg har også forstået, at det heller ikke i Fremskridtspartiets øjne gør mig inhabil. Fremskridtspartiet har dog været så taktfuldt, at dets forslag ikke skal have tilbagevirkende kraft.

Men jeg taler nu på hele den konservative folketingsgruppes vegne, når jeg siger, at efter vores opfattelse er det altså stadig væk sådan, at ministerløn og måden, hvorpå man – om jeg så må sige – skaffer sig af med ministre, altså efterløn, ventepenge og ministres pensionsordning, må ses i sammenhæng.

Jeg var meget taknemlig for fru Kirsten Jacobsens melding om, at enhver tale om, at dette var et paradedorslag, måtte afvises. Tværtimod sagde fru Kirsten Jacobsen: Dette er dybt seriøst ment, og – føjede hun til – vi ønsker en forringelse af de nuværende ordninger: Ud med de værste uhyrligheder! Sådan blev det sagt.

I forbindelse med uhyrligheder har jeg lyst til at sige, at jeg synes, det er rigeligt at gøre ud af en enkelt tidligere energiminister, for det er jo det, der efter Fremskridtspartiets opfattelse er et af problemerne.

Et andet problem, som jeg ikke vil afvise kan komme til diskussion på et eller andet tidspunkt, hvis vi kan komme til at se tingene i sammenhæng, er så det, om pension bør indtræde, før man når pensionsalderen.

Men altså, at ville det her ud af sin sammenhæng savner selvfølgelig ethvert sagligt grundlag, og derfor afviser vi det.

Så har jeg i øvrigt lyst til at føje til, at det forekommer mig lidt vanskeligt at lave et system på et område her, altså løn, ventepenge og pension, som løser alle problemer, og som ikke på en eller anden måde viser sig på et eller andet punkt at være urimeligt. Man kan også godt sige det på en anden måde: Det tror jeg faktisk ikke kan lade sig gøre.

Indtil vi har strikket et sådant system sammen – og det kan godt være, at det kan blive i næste samling, og det kan godt være, at det kan blive noget andet – er det den konservative folketingsgruppes opfattelse, at vi i dag har et rimeligt fornuftigt system, hvor der ganske vist er nogle eksempler på urimeligheder, men indtil nu er vi ikke blevet præsenteret for en ordning, der ikke har sådanne urimeligheder.

Jeg skal måske sige til hr. Ove Fich, at det sigte med en eventuel nyordning, som hr. Ove Fich præsenterede os for her fra talerstolen for et øjeblik siden, i hvert fald nok trænger til adskillige nuancer, inden vi er fremme ved snorene; men det haster heller ikke.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Hr. Torben Rechendorff gjorde flere gange meget ud af at fortælle, at det her skulle ses i en sammenhæng, men hr. Rechendorff ulejlige sig ikke med at fortælle, hvad det er for en sammenhæng, det her skal ses i.

Til spørgsmålet om, hvorvidt det her forslag er kommet, fordi hr. Jann Sjursen tidligere har været energiminister: Nej, men netop hr. Jann Sjursens eksempel viser, hvorfor hr. Rechendorff ikke har ret, når han siger, at sådan som forholdene er i øjeblikket, er de egentlig ganske rimelige. Nej, de er ganske urimelige, når man kan sidde i så kort tid og være minister og så gå hen og få udbetalt ministerpension i så mange år, inden man overhovedet når ministerpensionsalder eller en normal pensionsalder.

Men hvis man i Det Konservative Folkeparti har læst forslaget, vil man have opdaget, at der faktisk er en ny problemstilling, nemlig når en tidligere minister bliver udnævnt til kommissær

eller et andet højt placeret embede i EU. Hvad oplever vi så? Ja, så oplever vi minsandten, at de danske regler er sådan indrettet, at det er op til vedkommendes egen moral at afgøre, om man vil blive ved med at have snablen nede i de danske skatteyderes lommer, samtidig med at man hæver en kæmpegage i EU.

Det er også en problemstilling, som Det Konservative Folkeparti har valgt i dag at lade være med at forholde sig til. Derfor må jeg spørge: Hvad er det for en sammenhæng, som Det Konservative Folkeparti mener at det her skal ses i?

Jeg synes, at der de seneste par år har været alt for mange eksempler på, at der er noget galt. De danske skatteydere er fuldstændig til grin med de kolossalt høje gager, der bliver bevilget fra denne talerstol.

(Kort bemærkning).

Torben Rechendorff (KF):

Jeg skal sige det lidt tydeligere. Hvis de danske skatteydere mener, at de er til grin takket være det system, der i dag findes om ministerløn, ministerventepenge og ministerpension, så må de bære det.

Hr. Kim Behnke sagde jo indirekte, at det er fuldstændig umuligt at lave et system, hvor der ikke er en eller anden form for urimelighed.

Jeg forstår ikke, at hr. Kim Behnke kan sige, at jeg ikke satte det ind i en sammenhæng, når jeg sagde, at det skal ses i sammenhæng med, hvad ministre oppebærer i løn, hvordan vi skaffer os af med dem, og hvordan vi pensionerer dem. Selvfølgelig skal de tre ting ses i sammenhæng med hinanden. Og Det Konservative Folkeparti står ikke for, at den nuværende ordning set under ét skal forringes, og det vil Fremskridtspartiets forslag føre til.

Aage Frandsen (SF):

Jeg tror, finansministeren brugte udtrykket, at de mennesker, der er under den nuværende ordning, ikke havde noget at skamme sig over.

Jeg vil sige, at den nuværende ordning på nogle punkter rummer nogle komplet urimelige ting, som man ikke kan forklare og forsvare.

Hvis vi sammenligner Danmarks ordning med andre lande, må man sige, at også vi på nogle områder har nogle helt specielle ordninger. Det er derfor, man kunne se på: Hvordan er ordningen i andre lande? Hvordan har man grebet det an dér? For jeg er enig i, at man ikke bare kan sige, at nu fjerner vi en række begunstigelser omkring pensionsordninger, og så lader vi

resten være. Jeg er enig i, at man må se det i en helhed.

Dér, hvor vi ser urimelighederne, er for det første dét - og det tror jeg ikke en eneste herinde vil forsvare - at personer, der har været ministre i kortere eller længere tid og fratræder, får en livslang pension. Det er ikke kun i ét tilfælde; der er flere tilfælde, selvfølgelig er der det. Der er ingen herinde, tror jeg, der vil forsvare, at det er rimeligt.

Det fremstilles, som om de mennesker har været i en uopsagt tjenestemandstilling, som bliver nedlagt, og det er der altså ikke tale om, når de er politikere og ministre. Det er den ene klare urimelighed.

Den anden urimelighed er, at der også er personer, som har været ministre f.eks. i 8 år og derefter i en alder af 50 år fremover kan hæve 208.000 kr., som det er i dag. Det er da også en klar urimelighed. Jeg kan ikke se nogen grund til, at nogle af de personer, som har været ministre i de år, i dag skal hæve godt 200.000 kr. oven i folketingsgagen. Det er da ikke specielt rimeligt.

Det tredje er så det, som ingen havde taget højde for, nemlig at en person, som får en kommissærstilling i EU - i modsætning til, hvis det var en stilling i Danmark inden for tjenestemandsområdet - stadig væk kan opretholde sin pension.

Det er de tre klare urimeligheder, vi ser. Det, vi synes man skulle gøre i stedet for, var for det første at sige, at pensionen først træder i kraft fra det 60. år. Jeg tror heller ikke, at nogen herinde mener andet, end at det er 60-års-alderen, der er rimelig.

Det andet er, at der selvfølgelig er behov for, når en person sidder i en stilling, hvor vedkommende i øvrigt skal afgive alle sine andre poster, at der er en rimelig ventepengesituation eller eftervederlag. Det er klart. Det er også muligt, som det er i dag, at det ikke er noget særligt, og det er det i hvert fald ikke i forhold til det private erhvervsliv.

Så må jeg sige til forslagsstillerne, som nu taler om - det gør hr. Kim Behnke i hvert fald - at alle tjenestemandspensioner skulle væk, og man skulle kun have sin folkepension: Det er en meget vidtgående tankegang. Postbudet skal altså af med det, der ligger ud over det, han har i folkepension. Alt skal væk og sådan noget. Som om tjenestemænd er sådan nogle, der får kæmpehøje pensioner!

Men hvis man ser på folk i det private erhvervsliv, får de i hvert fald et gyldent håndtryk, og jeg tror nok, man må sige, at så er det nuværende eftervederlag i underkanten af det, vi må regne med er rimeligt. Men det er dér, vi synes, at man fra de partiers side, som jo måske mest har haft med det her område at gøre – enten ved at de selv har oppebåret det, og det er da helt i orden, eller måske forventer at oppebære det – burde gøre noget ved det. For hvis det drejer sig om andre spørgsmål – det kan være noget omkring bistandshjælpen, der ikke er i orden, eller noget med dagpenge, der ikke er i orden – så plejer der altså ikke at gå flere år, inden man finder ud af at lave reglerne om.

Derfor vil vi med hensyn til vores beslutningsforslag, som blev fremsat i efteråret, naturligvis have det til afstemning inden sommer. Vi mener altså, at regeringen nu må pålægges at komme med et forslag på det her område. Vi kan ikke være bekendt at sige, at det her bare kan vente til det ene eller andet tidspunkt, for så sker der formentlig først noget igen, når der er en ny sag, og vi synes ikke, at det her skal rejses på grundlag af en såkaldt ny sag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Nu skal hr. Aage Frandsen nødig gå herfra med en vildfarelse. Det, jeg gav udtryk for tidligere, var ikke, at alle tjenestemandspensioner skulle fjernes. Nej, det, jeg talte om, var de pensioner, som er offentligt betalte, skatteyderfinansierede. Jeg brugte udtrykket særpensioner, altså hvor der – ud over hvad tjenestemand har i henhold til deres overenskomster – lægges penge til side, altså alle dem med kors og bånd og stjerner, som får nogle kæmpestore pensioner udbetalt, bare fordi de har været generalsekretær for et eller andet. Det er her, vi finder det urimeligt, at skatteyderne skal belastes med de kæmpepensioner, som der dér bliver udbetalt.

Så siger hr. Aage Frandsen: Jamen i det private erhvervsliv er der også nogle, der får nogle fuldstændig forrykte og alt, alt for urimelige gyldne håndtryk og andre pensionsordninger. Ja, men modsat det private erhvervsliv kan man som borger og som skatteyder ikke fravælge staten – medmindre man flytter ud på Christiana, men ellers kan man ikke fravælge staten. Man kan ikke sige: Jeg vil ikke støtte det dér foretagende længere.

Hvis jeg synes, at de pensionsordninger, der er i FDB eller i Dansk Supermarked og andre

steder, er urimelige, så har jeg som forbruger den mulighed, at jeg vælger at handle et andet sted. Men jeg kan ikke vælge at handle med en anden stat, medmindre jeg fraflytter Danmark, og derfor er skatteyderne tvunget til at betale; det er med tvang, at pengene bliver opkrævet for så at blive udbetalt til de her fuldstændig urimelige pensionsordninger.

Uden for dette hus er der 20.000 hjemløse, posedamer og andre, der lever af, hvad de kan finde i skraldespandene. Jeg kan ikke forstå, at man kan have samvittighed til at gå ud og sige til dem, at når man har været minister, så skal man have et par hundrede tusinde udbetalt om året, indtil man engang dør. Jeg kan ikke forstå, man har samvittighed til det. Det er så urimeligt, at det skriger til himlen.

(Kort bemærkning).

Aage Frandsen (SF):

Jeg ved ikke, hvor meget af hr. Kim Behnkes replik der var svar til mig, men i hvert tilfælde havde det ikke relevans til det, jeg sagde. Jeg har jo ikke forsvaret ministrenes pension, tværtimod. Jeg har sagt det modsatte. Jeg har sagt, at man først skal have pension som 60-årig. Men jeg har sagt, at det er rimeligt at se på eftervederlaget, for dét har man inden for tilsvarende og lignende situationer.

Jeg forstod hr. Kim Behnke sådan, at hr. Kim Behnke ønsker et eller andet loft over pensionsordningerne. Sådan måtte jeg forstå det. Men det var ikke meningen, at det skulle være tjenestemandspensioner generelt; det er kun dem, der får en særlig høj tjenestemandspension, man vil lægge loft over. Det er allerede en del af det system, man har i dag. Nu får man også et samordningsfradrag og forskellige ting, som bare skal skærpes. Dér er vi meget enige i, at det er urimeligt, og det gælder ikke kun tjenestemandspensionsområdet; det gælder så sandelig også på andre pensionsområder, at der er nogle, der har ganske store pensioner i forhold til dem, der må nøjes med deres folkepension.

Kirsten Jacobsen (FP):

De holdninger til ministerpension m.v., som ligger i det forslag, som vi nu behandler, L 247, er de holdninger, som Fremskridtspartiet altid har haft. Når vi valgte allerede den 1. februar 1994 at fremsætte dem i en modereret form, var det faktisk tilskyndet af den nuværende regering.

Vi blev meget glade over, at regeringens indenrigsminister bestemte, at borgmestre og

amtsborgmestre nu først ville være pensionsberettigede, når de blev 60 år. Det fandt vi helt rimeligt.

Det er derfor, vi ikke kan forstå, at man i Socialdemokratiet og andre partier ikke mener, at ministre burde omfattes af samme regel, nemlig at det, man skal have, er en pension.

Da SF fremsatte deres beslutningsforslag nr. B 11, tilsluttede vi os jo også forslaget i begejstring. Når vi alligevel valgte at fremsætte det her forslag, så var det jo, fordi der kom lidt ekstra boller på suppen i og med, at vi fik nogle problemer med en EU-kommissær, som ikke havde lyst til at opfylde den praksis, som man tidligere havde fulgt, når man blev EU-kommissær, nemlig at give afkald på ministerpensionen. Derfor mente vi, at det lovforslag, som finansministeren valgte ikke at fremsætte, indbyggede vi i vores forslag. Vi ønsker altså virkelig, at debatten foregår i åbenhed og her i salen, og vi ønsker, at Folketingets medlemmer simpelt hen ved at trykke på knapperne tager stilling til ordningen og ikke sidder og fifler med lidt til den ene side og lidt til den anden side bag lukkede døre.

Vi synes, det er ganske, ganske urimeligt, at man skal kunne få pension i hele resten af sit liv, hvis man som 29-årig har været minister i en ganske kort periode. Vi synes såmænd, det er lige så urimeligt, hvis man kan tage sin ministerpension med til EU, hvad enten det er, fordi man bliver kommissær eller man bare bliver EU-parlamentsmedlem.

Vi føler simpelt hen, at det, man skal gøre, er at give en pension, når pensionsalderen indtræder. Det er sådan, vi gør for alle andre borgere, og så skal vi altså ikke tillade os gang på gang at sætte hensynet til dette hus foran det, vi ville give alle andre. Det er vores begrundelse.

Når det er fremsat i lovforslagsform, er det, fordi vi simpelt hen ønsker det til afstemning. Vi ønsker, at Folketingets medlemmer ved en aktiv handling tvinges til at tage stilling og ikke bare komme med nogle forblommede ord, hvad enten det er på den måde, som den socialdemokratiske ordfører eller som finansministeren gjorde før, eller ved at alle gruppeformændene tre dage efter, at Fremskridtspartiet havde fremsat sit oprindelige forslag, skriver et formfuldendt brev til Udvalget for Forretningsordenen, som munder ud i, at i øvrigt mener vi kun alt det, vi har skrevet, hvis man garanterer os, at der ikke sker en samlet forringelse.

Vi kan ikke være bekendt, hvis ikke vi får sat en stopper for de allerallerværste urimeligheder, og der er bestemt ingen som helst grund til eller rimelighed i, at ministre skal have bedre vilkår end landets borgmestre og landets amtsborgmestre.

Så vi ser frem til, at man så hurtigt som muligt får vedtaget nogle regler, som vi kan være bekendt, og som skaber balance og ligestilling i forhold til andre folkevalgte grupper.

Jørgen Estrup (RV):

Jeg vil godt starte med at sige, at Det Radikale Venstre finder, at reglerne for ministerpension bør laves om, ikke fordi vi mener, at ministre får for meget generelt, men fordi vi mener, at der er dele af systemet, som er u hensigtsmæssigt indrettet. Derfor skal der heller ikke være nogen tvivl om, at der fra Det Radikale Venstre udgår en opfordring til regeringen om at se videre på den ordning, man har i øjeblikket.

Vi har den klare opfattelse, at man som minister selvfølgelig påtager sig en gerning, som ofte er forbundet med betydelig interesse og med betydelig ambition, men også unægtelig med afsavn, og at der i de afsavn indgår, at man afskærer sig fra erhvervsaktiviteter, fra en arbejdsmarkedskarriere og ofte vil stå i en situation, når man forlader sit ministerjob, som er vanskelig.

Derfor forekommer det os, at det ville være rimeligt, at man i stedet for alene at satse på en livslang pensionsordning i højere grad interesserer sig for en vederlagssituation, hvor man kunne kombinere vederlaget, der var en slags kompensation for de muligheder, man har sagt nej til, og som man nu skal genoprette, når man træder ud af ministergerningen, med en alderspension.

Men alt det er der jo tid til at tage op til en nærmere drøftelse, hvor vi meget gerne ser, at regeringen tager et initiativ.

Så vil jeg gerne vende mig til det forslag, som Fremskridtspartiet har fremsat, og sige, at for mig er dette først og fremmest et typisk eksempel på søndagsgudstjeneste for de indviede. Når man ser på bemærkningerne, den indpakning, som lovforslaget har fået, kan man ikke lade være med at sige, at dette er en gal ramme.

Hr. Kim Behnke var oppe før og prøve på sådan at bløde lidt op, men det indledes jo meget klart med, at man skriver, at det er Fremskridtspartiets holdning, at samtlige de offentligt betalte særpensioner skal afvikles, og lidt senere kommer det så:

»Pension ud over folkepensionen må hver enkelt selv tage penge fra til. Det er Fremskridtspartiets hovedsynspunkt, som vi fastholder og vil fremføre igen og igen.«

Det er jo et totalt misvisende billede af, hvordan pensionsordninger i dette land er skabt. Vi har et system, hvor stort set alle, der bliver pensioneret, har fået en skattebegunstigelse, og hvor vi altså ud over, hvad man måtte have af tjenestemandspensioner, folketingspensioner, og hvad vi ellers har, har pensionsordninger med fradragsret og dermed altså også en indbygget begunstigelse.

Derfor synes jeg, at diskussionen er taget på et fuldstændig misvisende grundlag.

Det er vores opfattelse, at man skal stimulere til pensionering, og at man også skal fastholde den udvikling, vi har haft omkring arbejdsmarkedspensioner, men at man skal gøre det på et rimeligt grundlag. Man ved, at der er nogle her i landet, som ikke har overenskomstforhandlinger og derfor heller ikke kan indrette deres pensionsordninger efter en overenskomst, hvorfor vi selvfølgelig i Folketinget skal sikre, at de pågældende, som oven i købet ofte bestrider overordentlig vigtige poster, også har rimelige pensionsordninger. Det er der ikke noget mærkeligt i, og systemet kan indrettes mere tidssvarende, end det er i øjeblikket. Det vil vi gerne medvirke til, men vi har ikke brug for den indpakning, som Fremskridtspartiet prøver at give sit forslag.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Uanset om hr. Estrup bryder sig om indpakningen eller ej, er det, som hr. Estrup og Det Radikale Venstre skal stemme om, jo ikke Fremskridtspartiets betragtninger og filosofiske bemærkninger på side 2, men de lovparagraffer, der står på side 1, og derfor savner Folketinget selvfølgelig en stillingtagen fra Det Radikale Venstre.

Synes Det Radikale Venstre, at det er rimeligt, at bare fordi man har været minister i nogle få år – teoretisk set kan man være minister, fra man er 18 år, til man fylder 19 år – skal man resten af sit liv have ministerpension? Synes Det Radikale Venstre det er rimeligt? Ja eller nej?

Synes Det Radikale Venstre, at en, som i forvejen oppebærer en høj ministerpension i Danmark, og som så bliver udpeget til et hverv i EU, oven i den meget, meget, meget fine høje løn, man får i EU, med særlige skatteforhold osv.,

stadig væk skal have sin ministerpension? Synes Det Radikale Venstre det? Ja eller nej? Det er det, man tager stilling til ved at stemme om paragrafferne.

At hr. Estrup så ikke bryder sig om de uddrag, der er fra Fremskridtspartiets ellers så udmærkede partiprogram, kommer jo ikke som nogen overraskelse, for hr. Jørgen Estrup er fra et andet politisk parti. Men det er ikke det, vi skal tage stilling til her i dag, og når der skal trykkes ved tredje behandling, er det for at stemme om lovparagrafferne, og dem glemte hr. Estrup at tage stilling til.

Den fg. formand (Helge Sander):

Muligheden er der nu. Hr. Jørgen Estrup for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Nu ved jeg godt, at hr. Behnke ikke er jurist, men jeg troede dog alligevel, at man efter en del år i Folketinget ved, at bemærkningerne til et lovforslag faktisk er ganske vigtige for tolkningen af det, der står i selve lovforslaget, og at de indgår i grundlaget. Så jeg giver såmænd ikke så meget for dette med, hvad det er, vi skal stemme om, for man stemmer faktisk også om selve lovgrundlaget i det pågældende tilfælde.

Men det er sådan set også fuldstændig ligegyldigt, for det, det drejer sig om i denne sammenhæng, er, at jeg meget klart fortalte hr. Kim Behnke, at vi godt kunne forestille os en anden ordning, herunder en ordning, som ikke hvilede på en tidsbestemt alderspension, og at det ville vi gerne diskutere, men vi har egentlig ikke brug for Fremskridtspartiets hjælp til at gøre det her og nu. Jeg tror, at regeringen ganske udmærket kan finde ud af det.

Jeg vil godt sige til hr. Behnke, at en af grundene til, at vi overhovedet ikke har lyst til at beskæftige os særligt med Fremskridtspartiets forslag, er, at vi faktisk opfatter det som et rigtig godt gammeldags eksempel på kulørt forargelse, og det synes vi egentlig ikke at Folketingets lovgivning skal bygge på.

Jette Gottlieb (EL):

Enhedslisten har den grundlæggende holdning, at pensioner er for pensionister og ikke for arbejdsduelige mennesker i deres bedste alder. Vi synes, det er lidt fejlt, at regeringen faldt ned som et lam, for den sprang dog op som en løve, da misforholdet til almindelig sund fornuft og

velanstændighed blev for åbenlyst. Da fik vi mange bemærkninger om, at der nu skulle laves om på tingene, og at der måtte sættes en stopper for den slags, men nu vil regeringen altså udskyde sit bidrag til en tiltrængt revision. Der er ingen, der vil sige noget om, hvor længe det skal vare, og på den baggrund vil vi stemme for det lovforslag, som Fremskridtspartiet har fremsat her og nu.

Efter de bemærkninger om gode viljer, som vi har hørt fra de fleste af ordførerne, må det i grunden være en lille smule vanskeligt at stemme imod det forslag, som er fremsat, for det handler i bund og grund om det, som de fleste har erklæret sig enige i.

Irene Sønderby (CD):

Da spørgsmålet om eventuelle ændringer i ministerpensionerne vil komme til drøftelse på et senere tidspunkt, vil jeg blot kort meddele, at CD ikke kan tilslutte sig dette lovforslag.

Kim Behnke (FP):

Tak for tilslutning til lovforslaget fra henholdsvis SF og Enhedslisten. Det glæder os, at der i de to partier fortsat hersker en rimelighedssans, en fornemmelse af, hvad der kan være ret og rimeligt i et samfund som det danske.

Grunden til, at vi overhovedet er nødsaget til at have denne debat i dag, er jo, at regeringen ikke har vist sig sit ansvar voksen. På det tidspunkt, hvor den offentlige debat var der, først i forbindelse med ministre fra den tidligere regering, altså i forbindelse med folketingsvalget i september sidste år, var der rynkede øjenbryn og afgivne løfter til dagspressen om, at nu skulle man nok se at få gjort noget ved det. Det kom der ikke alvorligt ud af. Til gengæld blev debatten så pludselig overordentlig aktuel igen, da man i forbindelse med udpegning af en ny EU-kommissær opdagede, at man også havde glemt at tage højde for den situation, og at det udelukkende beroede på vedkommendes personlige moral, om den pågældende ville modtage disse meget betydelige pensionsudbetalinger og samtidig hæve en meget høj løn i EU.

Når problemet ikke havde været aktuelt tidligere, var det, fordi man mere eller mindre havde en praksis, idet de to tidligere EU-kommisærer, som Danmark har haft, havde så høj en moral, at de med det samme valgte at frasige sig pensionen. Allerede på det tidspunkt kunne man jo så have sørget for at komme med forslag til lovændringer, men det valgte man også at afstå fra.

Selv om landets statsminister i den offentlige debat blev afæsket et løfte om, at nu skulle man nok se at få gjort noget ved det, er der jo intet sket. Debatten i dag har afsløret, at de partier, som har tidligere ministre i deres medlemskreds, fortsat vælger at holde hovedet stukket godt og grundigt ned i busken efter bedste strudsem metode.

Jeg blev tidligere i dag bebrejdet af Venstres ordfører, at der i Udvalget for Forretningsordenen stort set ikke var sket noget, og det må jeg nok sige kommer som lidt af en overraskelse, al den stund vi tilbage i november måned 1994 fik en tyk rapport på vel et par hundrede sider, som blev afgivet til udvalget, om vederlag og pensioner for parlamentsmedlemmer, ministre, borgmestre osv. i en række udvalgte lande. Derfor er situationen den i dag, at alt undersøgelsesarbejde er afsluttet. Man ved præcis, hvilken metode man har, og den metode, man har, er at erkende, at ændringer betyder forringelser.

Der er flere, der har bebrejdet Fremskridtspartiet, at det her betyder, at der er nogle mennesker, der vil miste penge, men det er jo, fordi man ikke har læst vores lovforslag tilstrækkelig grundigt. Det fremgår tydeligt af forslaget, at det får virkning for alle dem, der går på pension, efter at loven er vedtaget. Vi har i Fremskridtspartiet ingen moralske skruller i retning af at erklære, at det også skulle have virkning for ministre, som tidligere er gået på pension, men belært af Folketingets Lovsekretariat måtte vi erkende, at hvis vi fastholdt en sådan formulering, kunne der blive tale om elementer af ekspropriation, og så røg vi ud i hele diskussionen om, hvorvidt det var grundlovsstridigt, og det syntes vi ikke at denne sag fortjente.

Derfor har vi valgt en model, som betyder, at ingen af de nuværende, som har fået tildelt ministerpension, vil miste noget. De eneste, der vil miste noget, er dem, som i fremtiden går på ministerpension. Hvad mister de så? De mister altså denne meget betydelige og meget høje pension, som danske skatteydere betaler til dem.

Der fremføres det argument, at det så bliver umuligt at få folk til at blive ministre. Jeg tror nu ikke, at når folk bliver ringet op af en statsminister en sen aftentime og spurgt, om de vil være minister for dette eller hint, er den første overvejelse, de gør sig, om der nu følger en ordentlig pensionsordning med; selvfølgelig er det ikke det. Det at bære kæderne og sidde i ministerembedet er ikke et spørgsmål om, hvilken pension

der følger med, men et spørgsmål om, at man ønsker politisk indflydelse, og at man ønsker at varetage et hverv, som oven i købet er rimeligt aflønnet. Men forslaget vil selvfølgelig få den betydning, at fremtidige ministre ikke kan hæve den samme pension, som nogle af deres forgængere har kunnet.

Når man i dag fra Folketingets talerstol forsøger at foregive, at man skal have fundet en model, som ikke giver forringelser for nogen, er det foreliggende lovforslag velegnet. Det er grydeklart, lige til vedtagelse, og der er ingen – gentager ingen – som vil blive trådt over tærerne af det. Der vil være nogle, der i fremtiden ikke kan få det samme, som andre hidtil har fået, men hvis de er mere interesseret i pensionen end i selve det, som ministerembedet fører med sig, kan de lade være med at sige ja til hvervet.

Over til selve de bestemmelser, der er i lovforslaget:

Det, det går ud på, er i al sin enkelhed, at først i det øjeblik, man når pensionsalderen, når man fylder 60 år, er man berettiget til at få en ministerpension udbetalt. Det er ikke rimeligt i forhold til andre samfundsgrupper, at man her i Folketinget med sin egen stemme kan vedtage, at man også skal have ministerpension udbetalt i alle de år, der går, indtil man bliver de 60 år.

Det andet element, og det har der ikke været så meget debat om i dag, og det skyldes nok, at de fleste egentlig godt kan se, at den er gruelig gal, er det paradoks, at når man bliver udnævnt til høje embeder i Den Europæiske Union, følger ministerpensionen minsandten med.

Men det klare budskab i dag fra flertallet i Folketinget er altså, at sådan synes man det skal blive ved med at være, og det må vi andre jo så forholde os til, men en påstand om, at Fremskridtspartiet bare er ude på, som den radikale ordfører, hr. Jørgen Estrup, hævdede, at komme med et polemisk og populistisk forslag, er ikke rigtig. Dette er hverken polemisk eller populistisk, men hvis det danske Folketing, politikere og ministre skal nyde den mindste smule respekt og lydighed i befolkningen, der får at vide, at den skal være tilbageholdende, og at der skal spares på forskellige poster, kan det altså ikke nytte noget, at der i samme åndedrag udbetales så store beløb.

Ganske, ganske mange helt almindelige danske folkepensionister har ved skattereformen, bruttoficeringen osv. mistet meget betydelige beløb. De har altså fået forringet deres dagligdag og er blevet frataget velfærd. Det gør man

uden at blinke. Man får oven i købet undersøgt næsten navnet på, hvem det er, i hvert fald hvor stort et antal mennesker det er, der bliver udsat for forringelser.

Men her, hvor der er tale om en lille gruppe mennesker og om et meget stort beløb, er Folketinget ikke parat til at få foretaget den justering, som vil vække begejstring og respekt i den danske befolkning, fordi Folketinget for en gangs skyld turde tage fra sig selv frem for altid at give til sig selv.

Det er også blevet påstået, at det her mere eller mindre var en indpakning, og det var igen den radikale ordfører, hr. Estrup, der hævdede, at det bare var et forsøg fra Fremskridtspartiets side på at få publiceret nogle af vore synspunkter, men det, vi er sat til her i Folketinget, og det, de mennesker, der har stemt på os, forventer, er jo, at vi kæmper for vores synspunkter.

Citatet om den ensartede folkepension og om, at generalsekretærer, ministre, borgmestre osv. ikke skal være berettiget til en særpension, var et godt og nyttigt citat, for sådan mener vi, at det skal være.

Hvad skal der så være tilbage? Der skal være en mulighed for, at tjenestemænd, funktionæransatte, overenskomstansatte osv. både i den offentlige og den private sektor som en del af deres lønaffale kan sætte penge til side, sådan at de foretager en egenpensionering, og uanset hvor stor eller lille den egenpensionering er – vi anbefaler folk at sørge for en høj egenpensionering – skal folk have lov til at nyde frugten af den, når de bliver pensionister.

Vi mener, at der er et misforhold i det danske samfund, når den elite, der sidder højt placeret i forskellige stillinger i stat, amt og kommune som general det ene og direktør det andet, altså af skatteydermidler kan tilegne sig særpensioner, der ligger langt ud over de normale og rimelige forhold, der eksisterer for andre danskere.

Det er i al sin uendelige enkelthed, hvad dette forslag går ud på. Vi takker for tilslutningen fra SF og Enhedslisten, og så håber vi, at tiden snart er moden til, at regeringen og det flertal, som holder regeringen oppe i denne sag, løfter sløret for, hvad de har tænkt sig der skal ske i fremtiden.

Vi håber, at de tør tage en beslutning, der går ud på, at der fremover skal være rimelige forhold, og ikke bare sidder og er enige om, at der ikke må ske forringelser. Hvis udgangspunktet er, at der aldrig må ske forringelser for noget

som helst menneske i dette samfund, kan man lige så godt lade være med at tage nogle initiativer, og så er det såmænd nok bedre at lade forargelsen fortsætte og lade folk have den mulighed at dømme de politikere, som ikke tør gøre noget ved denne sag.

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Jeg vil godt lige gøre nogle enkelte bemærkninger.

Det er jo normalt, når der fremsættes lovforslag her i Tinget, at man så redegør for de økonomiske konsekvenser. Det er ikke sket med dette forslag, men jeg brugte noget af den meget lange ventetid, mens hr. Kim Behnke havde sine 8-10 indlæg, til at sidde og regne på de økonomiske konsekvenser af forslaget.

Nu har man jo valgt at rette sig efter grundloven og derfor ikke ladet forslaget få tilbagevirkende kraft. Derfor får man ikke den besparelse, som forslaget vil give, hvis det fik tilbagevirkende kraft. Men lad os først gøre det tankeeksperiment, at det fik det. Hvor stor ville besparelsen så være til, som hr. Kim Behnke så malende forklarede, de hjemløse og folkepensionisterne? Den ville være på 1/1000 af 1 pct. af de statslige udgifter; 3,6 mio. kr., hvis det altså havde haft tilbagevirkende kraft, hvad det jo ikke har, svarende til 69 øre pr. dansker pr. år.

Nu er forslaget udformet, som det er, og hvis man vælger den forudsætning, som man kan sige ud fra forslagsstillernes præmisser måske er den mest optimistiske, nemlig at den nuværende regering ikke fortsætter efter næste valg i 1997, går af samlet og derefter får ventepenge i 2 år, vil forslaget i slutningen af år 2000 begynde at give statsfinansielle besparelser, der svarer til 13 øre pr. dansker pr. år.

Jeg nævner det såmænd bare, hvis nogen skulle tro, at der her var et Columbusæg til løsning af en række sociale problemer i vores samfund: 13 øre, alt iberegnet. Sådan et forslag kan man da godt kalde et paradeforslag, og det bliver jo ikke mindre paradeforslag af, at det bliver gentaget hvert halve år; det understreger sådan set dets karakter af paradeforslag.

Nu er det jo fra mange sider tilkendegivet, at vi godt vil se på en modernisering af disse regler, men uden den udtrykkelige dagsorden fra Fremskridtspartiet, at det skal være ensbetydende med forringelser for ministre, og derfor vil jeg sådan set i min afsluttende bemærkning alene koncentrere mig om den usympatiske indpakning, som er blevet understreget af de man-

ge indlæg fra fru Kirsten Jacobsen og hr. Kim Behnke.

Jeg synes, det i sig selv er en unødigt modbydelighed at optrykke lovforslaget med en navneliste over de mennesker, der ikke bliver omfattet af det. Det synes jeg er en understregning af det primitive forsøg på kulørt forargelseskabelse, som er den eneste drivkraft i fremsættelsen af dette lovforslag på dette tidspunkt, og jeg har som sagt ikke nogen dårlig samvittighed ved at afvise det, men jeg har en dårlig smag i munden, når jeg hører på hr. Kim Behnke – jo mere, desto værre – og fru Kirsten Jacobsen – jo mere, desto værre.

Den serie af nedsættende udtryk om nogle, der har noget i klemme, og kolossalt høje gager, der bevilges, osv., synes jeg godt vi kunne være forskånet for, og allerede af den grund har jeg ingen som helst inklinasjon for at forhandle med hverken fru Kirsten Jacobsen eller hr. Kim Behnke om, hvordan en modernisering af disse regler bør se ud.

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Med hensyn til den optrykte liste over tidligere ministre er der ikke tale om nogen afsløring. Det er et offentligt tilgængeligt bilag i Folketingets Udvalg for Forretningsordenen, og derfor kan der jo ikke være nogen som helst problemer i, at et sådant bilag bliver brugt i denne sammenhæng, så læsere af lovforslaget får et indblik i, hvad det egentlig er, det drejer sig om.

Men som finansministeren ganske rigtigt konkluderede, har forslaget ikke tilbagevirkende kraft. Derfor er spekulationer om, hvor mange penge der kunne spares, hvis det havde haft tilbagevirkende kraft, fuldstændig irrelevante, hvorfor Fremskridtspartiet ikke i forslaget har talt sammen på tilsvarende vis, som finansministeren gjorde. Det ville nemlig ikke have været særlig lødigt, hvis vi havde gjort det, for så havde vi indiceret, at på trods af, at vi hævder, at forslaget ikke har tilbagevirkende kraft, havde vi måske nok et ønske om det alligevel.

Med hensyn til de besparelser, som finansministeren opregnede til 13 øre efter næste folketingsvalg, hvis den samlede nuværende regering gik af, kender vi ikke præmisserne for beregningen, men i erkendelse af, at det er finansministeren, der har gjort det, går jeg som udgangspunkt ud fra, at beregningen er korrekt.

De penge tror jeg gerne hjemløse i København vil have et værested for. Jeg tror faktisk, at

de for de par millioner, eller hvor meget det er om året, meget gerne ville have et sted, hvor de havde mulighed for at være, og for dem ville den hjælp faktisk være meget kærkommen; det ville betyde kolossalt meget for deres liv, om de ressourcer blev brugt på dem.

Så det forsøg på at dele ud og dividere og på den måde gøre grin med forslaget synes jeg ikke klæder en finansminister i betragtning af, at der faktisk er ganske mange mennesker her i samfundet, som hver eneste dag har svært ved at få tingene til at hænge sammen. For de mennesker kunne det jo være, at selv 13 øre var det svært at undvære.

Vi fastholder selvfølgelig forslaget og de intentioner, der ligger i det, og lader os ikke skræmme af en lidt vred finansminister, som ikke bryder sig om, at vi påpeger det her i fuld offentlighed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (Helge Sander):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 116:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et statskontrolleret økologisk tøjmærke.

Af Jørn Jespersen (SF) m.fl.

(Fremsat 4/5 95).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Miljø- og energiministeren (Svend Auken): Beslutningsforslaget falder i to dele.

Først opfordres regeringen til at gennemføre en uafhængig undersøgelse af tekstilprodukter, som markedsføres herhjemme som miljøvenlige i den ene eller den anden form, og dernæst opfordres regeringen til sammen med de interesserede parter at etablere et statskontrolleret økologisk tøj- og tekstilmærke.

Forslaget peger på nogle væsentlige problemstillinger, og jeg er helt enig i de synspunkter, der angives som begrundelse for forslaget, og i, at der er et behov for at gennemføre den foreslåede undersøgelse.

Den stigende bevidsthed om miljøproblemer blandt forbrugere har ganske rigtigt medført en øget efterspørgsel efter miljøvenlige og økologiske varer. Det gælder ikke kun fødevarer, men også inden for området tekstiler, hvor forbrugeren i dag er opmærksom på problemer som brug af bekæmpelsesmidler, klorblegning, tungmetaller, formaldehyd og energi- og vandforbrug, der indgår i forskellige led i produktionsprocessen.

Dette udnytter producenterne inden for tøjbranchen til at give varerne forskellige grønne mærkater, der imidlertid ofte er mere vild- end vejledende. Disse mærker er typisk ikke baseret på en livscyklusanalyse, men de fokuserer ensidigt på brug af f.eks. et enkelt kemikalie eller en enkelt miljømæssig effekt. Desuden er dokumentationen ofte mangelfuld.

Derfor er det som nævnt en god idé at gennemføre en uvildig undersøgelse af alle disse eksisterende ordninger inden for tekstilbranchen. En sådan undersøgelse er et godt grundlag for at tage stilling til, hvordan vi rydder op i mærkningsjunglen, og jeg vil gerne sætte en sådan undersøgelse i gang.

Forslagsstillerne opfordrer desuden regeringen til, at Danmark herefter går foran med det gode eksempel og etablerer sit eget mærke, såfremt mærkningsarbejdet i EU ikke er godt nok og hurtigt nok.

Jeg er grundlæggende enig i filosofien bag denne opfordring, men jeg synes på den anden side, at det måske ikke er nødvendigt, at vi allerede nu lægger os fast på, hvordan vi vil følge undersøgelse op. Et miljømærke skal kun gives til de bedste produkter set i et livscyklusperspektiv, og det skal give forbrugeren mulighed for hele tiden at presse produktionen over i en mere miljøvenlig retning.